

DE CIZIE

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Judecătorii:

Iulia Sîrcu

Maria Ghervas, Mariana Pitic

Ion Druță și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Cibotari Feodosii, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cibotari Feodosii împotriva lui Moraru Mihail, Moraru Emilian, Moraru Chiril și Moraru Lidia cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, prin care s-au respins apelurile declarate de Cibotari Feodosii, Moraru Chiril, Moraru Mihail și Moraru Emilian și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă cu compensarea cheltuielilor de judecată din contul lui Cibotari Feodosii

c o n s t a t ă

La 22 februarie 2013 Cibotari Feodosii a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Moraru Mihail cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Cibotari Feodosii a indicat că în vara anului 2011, fără acordul său, Moraru Lidia a inițiat construcția unei anexe la apartamentul nr.5 din str. Braniște, 17, mun. Chișinău deasupra balconului apartamentului nr.1 din aceeași stradă.

Având scopul amenajării carcasei pentru turnarea mortarului, s-au găurit pereții exteriori de la balcon, care nu au fost aduși la starea lor inițială nici până la moment.

La turnarea mortarului s-au format scurgeri de mortar pe pereții exteriori, proaspăt reparați și vopsiți, care la fel nu au fost înlăturare nici până în prezent.

Mortarul a fost preparat cu o betonieră urcată deasupra balconului, de la funcționarea căreia au căzut bucăți de tencuială din plafon și s-au format fisuri pe pereții din interiorul balconului, iar de la greutatea construcției nu se deschid ferestrele și ușile.

În cazul unui cutremur fundamentul balconului și pereții nu vor rezista, deoarece nu s-a efectuat nicio expertiză tehnică în acest sens.

A adresat pârâtului cerere prealabilă cu privire la repararea prejudiciului cauzat, însă nu a primit răspuns.

Cere Cibotari Feodosii încasarea de la Moraru Lidia a prejudiciului material în mărime de 15 000 lei pentru reparația balconului, prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei și cheltuielilor de judecată (f.d.1, vol. I).

La 26 noiembrie 2014 Cibotari Feodosii a depus cerere de antrenare în proces a Ninei Cebotari în calitate de intervenient principal cu pretenții proprii asupra litigiului (f.d. 73, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 noiembrie 2014 s-a admis demersul lui Cibotari Feodosii și s-a antrenat Cebotari Nina în calitate de intervenient principal (f.d. 78-78 verso, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cibotari Feodosii.

S-a încasat în mod solidar de la Moraru Mihail, Moraru Emilian și Moraru Chiril în beneficiul lui Cibotari Feodosii și Cebotari Nina suma de 15 450 lei, inclusiv 15 000 lei cu titlu de prejudiciu material și 450 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-au respins pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiate (f.d. 81-, 83-88, vol. I).

Prin mandatul din 12 ianuarie 2015 avocatul Botnari Mariana a fost împuternicită de Moraru Chiril să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 92, vol. I).

La 13 ianuarie 2015 avocatul Botnari Mariana a declarat în interesele lui Moraru Chiril apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 (f.d. 91).

La 18 ianuarie 2015 Moraru Mihail și Moraru Emilian au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 (f.d. 94).

Prin mandatele din 06 februarie 2015 avocatul Botnari Mariana a fost împuternicită de Moraru Mihail și Moraru Emilian să le acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 103-104).

La 11 mai 2015 avocatul Botnari Mariana a depus în interesele lui Moraru Chiril, Moraru Mihail și Moraru Emilian apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 (f.d. 106-111).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 09 iunie 2015 a admis apelul declarat de Moraru Chiril, Moraru Mihail și Moraru Emilian, a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 și a trimis pricina la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d. 137-140, vol. I).

La 25 septembrie 2015 Cibotari Feodosii a depus cerere de concretizare a pretențiilor împotriva lui Moraru Mihail, Moraru Emilian, Moraru Chiril și Moraru Lidia cu privire la încasarea din contul acestora a prejudiciului material în mărime de 15 000 lei pentru reparația balconului, prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei și cheltuielilor de judecată (149, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Cibotari Feodosii.

S-a încasat din contul lui Cibotari Feodosii în beneficiul lui Moraru Mihail, Moraru Chiril, Moraru Emilian și Moraru Lidia cheltuielile pentru efectuarea expertizei în mărime de 680 lei, taxa de stat achitată în instanța de apel în mărime de 337 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 lei (f.d. 183, 186-189, vol. I).

La 21 martie 2016 avocatul Botnari Mariana a depus în interesele lui Moraru Mihail, Moraru Emilian și Moraru Chiril apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016, iar la 05 iulie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 191, 204-205 vol. I).

La 11 aprilie 2016 Cibotari Feodosii a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016 (f.d. 192, vol. I).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 15 noiembrie 2016 a respins cererile de apel declarate de Cibotari Feodosii, Moraru Mihail, Moraru Emilian și Moraru Chiril și a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016 (f.d. 220-227, vol. I).

La 08 februarie 2017 Cibotari Feodosii a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs Cibotari Feodosii a indicat că instanțele de judecată nu au ținut cont că prin cererea depusă la 25 iunie 2013 Moraru Mihail a recunoscut cauzarea prejudiciului, solicitând accesul în apartament pentru a-l înlătura.

În referința depusă la 19 aprilie 2013 Moraru Mihail a indicat că în procesul efectuării lucrărilor de construcție la turnarea coloanelor s-au produs scurgeri de beton pe pereții balconului, pereții fiind perforați cu găuri și s-a obligat să le repare de sine stătător în termen rezonabil.

Prin prescripția Inspecției de Stat în Construcții s-a stopat construcția anexei până la depunerea declarației de începere a lucrărilor la Primăria mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 21 aprilie 2017 Moraru Chiril și Moraru Mihail au solicitat declararea recursului lui Cibotari Feodosii inadmisibil.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 26 aprilie 2017 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de Moraru Chiril și Moraru Mihail, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău la 02 decembrie 2016 a expediat în adresa părților copia deciziei din 15 noiembrie 2016 (f.d. 228).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copiei deciziei instanței de apel de către Cibotari Feodosii.

La 21 noiembrie 2016 Cibotari Feodosii a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 (f.d. 230).

Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 12 decembrie 2016 a restituit cererea de recurs depusă de Cibotari Feodosii (f.d. 231-232).

Prin urmare, recursul repetat declarat de Cibotari Feodosii la 08 februarie 2017 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a examinat pricina cu încălcarea normelor de drept procedural.

Din materialele pricinii rezultă că în ședința de judecată din 18 februarie 2016 Cibotari Feodosii a fost prezent (f.d. 181, verso, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Cibotari Feodosii.

S-a încasat din contul lui Cibotari Feodosii în beneficiul lui Moraru Mihail, Moraru Chiril, Moraru Emilian și Moraru Lidia cheltuielile pentru efectuarea expertizei în mărime de 680 lei, taxa de stat achitată în instanța de apel în mărime de 337 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 lei (f.d. 183, 186-189, vol. I).

În procesul-verbal al ședinței de judecată din 26 februarie 2016 este indicat că Cibotari Feodosii a fost prezent în ședința de judecată (f.d. 182, vol. I).

În ordinea stabilită de art. 275 alin. (6) Codul de procedură civilă, Cibotari Feodosii obiecții la procesul-verbal al ședinței de judecată din 26 februarie 2016 nu a prezentat.

În conformitate cu art. 236 alin. (4) Codul de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

La 03 martie 2016 Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a expediat în adresa lui Cibotari Feodosii copia dispozitivului hotărârii din 26 februarie 2016 (f.d. 185).

La 21 martie 2016 Feodosii Cibotari a solicitat Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău eliberarea hotărârii motivate (f.d. 190, vol. I).

La 11 aprilie 2016 Cibotari Feodosii a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016 (f.d. 192, vol. I).

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a expediat la 18 aprilie 2016 în adresa lui Cibotari Feodosii copia hotărârii motivate (f.d.193).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Din sensul acestor prevederi legale rezultă că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, iar repunerea în termen se face de către instanța de judecată în condițiile prevăzute de lege.

Cererea de apel din 11 aprilie 2016 este depusă de Cibotari Feodosii în afara termenului de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe.

Cibotari Feodosii nu a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 09 iunie 2016 nu a dat curs cererii de apel declarate de Cibotari Feodosii și a acordat acestuia termen până la 05 iulie 2016 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat (f.d. 197-198).

În ședința de judecată din 05 iulie 2016 Cibotari Feodosii a prezentat dovada de achitare a taxei de stat (f.d. 209).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 s-a primit spre examinare cererea de apel depusă de Cibotari Feodosii (f.d. 210).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Contrar art. 362 alin. (1) și (3) și art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău nu a verificat dacă cererea de apel a lui Cibotari Feodosii este depusă în interiorul termenului stabilit de lege.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către

pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Cibotari Feodosii.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cibotari Feodosii împotriva lui Moraru Mihail, Moraru Emilian, Moraru Chiril și Moraru Lidia cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Ion Druță

Sveatoslav Moldovan